

Handläggare
Ulf Lundström

Datum
2013-04-25

Diarienummer
BUN-2014-0774

Barn- och ungdomsnämnden

Verksamhetsredovisning Uppsala läns 4H år 2013

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden föreslås besluta

att godkänna redovisning av utförd fritidsverksamhet av Uppsala läns 4H år 2013.

Ärendet

Uppsala läns 4H redovisar till nämnden genomförd verksamhet år 2013. Barn- och ungdomsnämnden ger uppdrag till Uppsala läns 4H reglerat i avtal. Uppdraget omfattar: Öppen fritidsverksamhet i Stavby och Tuna för barn och ungdomar 7-16 år. Dagläggersverksamhet på Gränby och Årsta 4H-gårdar för barn 7-12 år. Riktad verksamhet till förskolan och grundskolan vid Gränby 4H-gård. Temaverksamhet för grundskolan. Natur- och djurtolvan. Öppen fritidsverksamhet på 4H-gårdarna. Djurhagar.

Föreningen redovisar till nämnden genomförd verksamhet år 2013. Uppsala läns 4H ersätts för uppdraget med 848 tkr varav 180 tkr avser öppen fritids-verksamhet i Stavby och Tuna, 150 tkr för öppen fritidsverksamhet vid 4H-gårdarna, 300 tkr öppen dagverksamhet för grundskola och förskola och 173 tkr till temaverksamhet för grundskolans årskurser fem och sex.

Föredragning

Verksamheten vid 4H-gårdarna ska utveckla barns och ungdomars kunskaper och färdigheter i frågor som rör natur, djur och miljö, och ge barn och ungdomar möjligheter till upplevelser och iakttagelser vad gäller naturmiljö och djurskötsel. Föreningen ska vid 4H-gårdarna bedriva aktiviteter kring djur och miljö och därigenom skapa förståelse för samspelet i naturen samt erbjuda kulturell och miljöbetonad verksamhet med bland annat hantverk. Vid 4H-gårdarna ska barn och ungdomar erbjudas fritidsverksamhet i form av intresse- och skötselklubbar.

Barngrupper från förskolan och grundskolan ska ha tillgång till 4H-gårdarna dagtid vardagar för besök. Föreningen ska engagera barn och ungdomar i ansvar för och skötsel av djur och

ska erbjuda skolklasser i årskurserna fyra, fem och sex deltagande i föreningens tema-
verksamheter djurtolvan och naturtolvan.

Ungdomsverksamheten i Stavby och Tuna ska bedrivas i huvudsak som öppen fritids-
verksamhet och erbjuda gruppverksamhet enskilt eller i samverkan med andra organisationer.
Verksamheten ska bedrivas i drogfri miljö under demokratiska former och erbjuda barn och
ungdomar möjlighet till inflytande i verksamheten.

Kvalitetskriterier

Uppdraget omfattar följande kvalitetskriterier för verksamheten:

Ha öppettider som så långt som möjligt tillgodoser deltagarnas önskemål.

Ha avgifter som inte av ekonomiska skäl utestänger barn eller ungdomar för deltagande i
verksamheten.

Ha en klart uttalad värdegrund.

Mobbing, rasism, främlingsfientlighet och sexism tolereras inte.

Verksamheten ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler i trygg miljö.

Ge unga möjligheter till fördjupat engagemang, eget skapande, inflytande och ansvar.

Det ska finnas en jämn könsfördelning i verksamheten.

Öppen fritidsverksamhet Stavby och Tuna

Öppen fritidsverksamhet bedrivs i Stavby och Tuna. Uppdraget omfattar åldern 7-16 år.

Verksamheten bedrivs i samverkan med Tuna och Stavby bygdegårdsföreningar. I Tuna
bedrivs verksamhet fyra dagar i veckan, fyrtio veckor per år. Verksamheten omfattar unga
upp till 24 år. Två dagar i veckan finns åldersintegrerad verksamhet i form av idrottsaktiviteter
för ungdomar 16-24 år. En dag i veckan finns åldersintegrerad verksamhet med gymnastik för
ungdomar och vuxna. I Stavby bedrivs verksamhet fem dagar i veckan fyrtio veckor per år för
åldern 5-18 år. En dag i veckan finns åldersintegrerad verksamhet med hantverk.

Verksamheten är förlagd till Stavby bygdegård.

Totalt deltar 201 barn och ungdomar i verksamheten (118 st. 2012, 112 st. 2011, 120 st. 2010,
2009 135 st.) Andel flickor i verksamheten är i Tuna 49 % och i Stavby 52 %.

Ledartäthet: Två till tre ledare per verksamhetstillfälle samt ungdomar som hjälpledare.

Verksamheten är förlagd till Tuna bygdegård.

I den öppna fritidsverksamheten i Stavby och Tuna finns en hög grad av ungdomsinflytande.
Aktiviteter planeras utifrån barn och ungdomars intressen. Uppdraget avser två dagar per
vecka och verksamhetsplats. Verksamhet har genomförts med tre dagar mer utöver uppdrag.

Öppen fritidsverksamhet 4H-gårdarna Uppsala

Den öppna fritidsverksamheten vid Gränby 4H-gård och Årsta 4H-gård vänder sig främst till
barn och ungdomar i åldern 7-20 år. Verksamheten bedrivs vardagar 9.00-16.00 och helger
9.00-15.00. Utöver det finns gruppverksamheter efter 16.00. Förutom att gårdarna fungerar
som mötesplats för barn och ungdomar finns intresse- och skötselgrupper som kaninklubb,
djurskola, häst- och djurskötsel, ridläger, filmklubb och ponnyridning.

Vid Årsta 4H-gård deltar 287 unga (2012 227 st., 2011, 323 st. 2010, 2009 264 st.) deltagit i verksamheten och vid Gränby 4H-gård 152 st. (90 st. 2012, 2011 98 st., 2010 220 st., 2009 94 st.) främst i åldern 7-20 år. Andel flickor är i Gränby är 80 % och i Årsta 98 %. Vid Årsta 4H-gård är barnen i majoritet i styrelsen.

Dagläger Gränby och Årsta 4H-gårdar

Daglägerverksamheten på skolans termins- och sommarlov vänder sig till barn i åldern 5-13 år. Under sport-, påsk-, sommar- och höstloven har dagläger genomförts fyra till fem dagar i veckan. I genomsnitt deltog per dag 30 barn vid Gränby 4H-gård och 39 barn vid Årsta 4H-gård. Uppdraget avser 20 deltagare per 4H-gård och fyra veckor under sommarlovet. Föreningen har svarat upp mot det behov och intresse som finns och genomfört sju lägerveckor på sommarlovet. Ledartätheten är god med en ledare på fem barn. I aktivitetsutbudet intar ponnyridning, djur och djurskötsel samt skapande verksamhet en central roll. Andelen flickor i daglägerverksamheten är 80 %.

Temaverksamhet för grundskolan

Skolverksamheten naturtolvan och djurtolvan har genomförts med 50 skolklasser (68 st. 2012, 2011 58 st., 2010 64 st., 2009 49 st.) i årskurserna fem och sex. Naturtolvan behandlar naturen med tolv etapper om bland annat djur, växter, insekter, fåglar, bär och allemansrätten. I djurtolvan behandlas bondgårdens djur. De skolor som genomförde alla etapperna inbjöds till finalomgång med 42 skolklasser (54 st. 2012, 2011 45 st., 2010 50 st., 2009 27 st.). Djurtolvan final genomfördes under fem skoldagar i april och naturtolvan fem dagar i maj. Då Jällaskolan inte längre har djurhållning i tillräcklig omfattning flyttades djurtolvan till Gränby 4H-gård. Ca 30 % av kommunens berörda skolklasser deltog i djurtolvan. Uppdraget avser 50 klasser vilket har genomförts.

Dagverksamhet förskolor och grundskolor

Gränby 4H-gård är öppen för besök från förskolor, grundskolor, skolbarnsomsorg och dagbarnvårdare vardagar 9.00-16.00 hela året. Totalt har 500 grupper (2012 245 st.) besökt 4H-gården varav 65 % är förskolegrupper. Vid besök på 4H-gården erbjuds tillgång till hela anläggningen. De som önskar får guidning, åka traktor/häst och vagn och ponnyridning. Uppdraget avser 150 grupper under 40 veckor.

Barnens djurhage

Verksamheten med djurhage vänder sig främst till förskole-, - och skolbarn. Djurhagarna har olika djur och utställning med information om djuren. Enligt uppdraget har sammanlagt femton dagar genomförts i Stadsträdgården, Gottsunda och Sävja med ca 50-600 besökare per dag beroende på verksamhetsplats.

Utvecklingsarbete

Föreningen har med stöd från Uppsala läns landsting påbörjat ett arbete med 4H-företag för unga vilket är en verksamhet med projektskola där barn och ungdomar själva planerar och leder projekt för att lära sig entreprenörskap. Verksamheten genomförs i samverkan med Studieförbundet och fristående mentorer. Med stöd från landsbygdsprogrammet och i samarbete med Studieförbundet, LRF, Uppsala hushållsskolors stiftelse, Natur-

skyddsföreningen och Bondens marknad har föreningen startat daglägerverksamhet med matskolor för barn 8.-12 år. Syftet är att lära barn laga hälsosam, varierad, ekologisk och närproducerad mat. Verksamheten har varit förlagd till Sävja, Gränby och Stenhagen. Kontoret föreslår att nämnden ger detta utvecklingsarbete ett stöd och motiverar det med att arbetet med 4H-företag och matskolor på ungas fria tid visar på nytänkande med nya fritidsaktiviteter som har ett lärande och bildande innehåll.

Bedömning

Kontoret bedömer att uppdraget är väl utfört. Verksamheten i Stavby och Tuna uppvisar en jämn könsfördelning. Både Stavby och Tuna har en mångfald i aktivitetsutbudet utifrån ungas intressen. Den åldersintegrerade verksamheten mellan barn, ungdomar och vuxna ger mötesplatser för gemensamma aktiviteter vilket bidrar till generationsövergripande möten och nätverk. Verksamhet är utförd med fler dagar än vad uppdraget avser. Verksamheten vid 4H-gårdarna har en övervägande majoritet flickor vilket kan vara positivt i den bemärkelsen att flickor har egna mötesplatser för sin fritidsutövning. Antalet besökargrupper från förskolor och skolor vid Gänby 4H-gård är avsevärt fler än uppdraget. En översyn behöver därför göras av avtalsersättningen. Daglägerverksamheten på skolans terminslov och sommarlov vilket är en betydelsefull resurs i det främjande arbetet och i fritidsutbudet till unga. Antal deltagare är fler än uppdraget. Föreningen har på ett bra sätt svarat upp mot behov och intressen och utökat antalet verksamhetsveckor på sommarlovet från fyra veckor i uppdraget till sju veckor. I relation till uppdrag och avtalsersättning uppvisar verksamheterna liksom år 2012 en högre deltagarvolym än uppdraget. Behov och intresse för föreningens verksamhet är högre än vad uppdraget anger. En översyn bör därför göras av uppdrag och avtalsersättning.

Kvalitetsvärden

Jämn könsfördelning i verksamheten i Stavby och Tuna.

Stor majoritet flickor vid 4H-gårdarna vilka har egna mötesplatser utifrån intressen.

Den öppna fritidsverksamheten har en mångfald i aktivitetsutbud utifrån ungas intressen.

Verksamheten har en åldersbredd och åldersintegrerade aktiviteter i Stavby och Tuna.

Verksamheterna uppvisar en god deltagarvolym med hög ledartäthet.

Ungdomar utbildas till ledare av organisationen.

Forum finns för ungas inflytande och ansvar i verksamheten.

Föreningen har en värdegrund och verksamhetsidé.

Ca 30 % av kommunens berörda skolklasser deltog i temaverksamheten djurtolvan.

Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad

Jan Holmlund
t.f. Direktör